
Εταιρική
Διακυβέρνηση:
Το Πλαίσιο και οι
Βέλτιστες Πρακτικές

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Εταιρική Διακυβέρνηση: Το Πλαίσιο και οι Βέλτιστες Πρακτικές»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Εταιρική Διακυβέρνηση: Το Πλαίσιο και οι Βέλτιστες Πρακτικές»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η εταιρική διακυβέρνηση αποτελεί ένα πεδίο ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για τις σύγχρονες επιχειρήσεις στην Ελλάδα και διεθνώς. Η ανάγκη ανάπτυξης αποτελεσματικών μοντέλων εταιρικής διακυβέρνησης εντοπίζεται κατ' αρχήν στις οντότητες δημόσιου συμφέροντος. Τέτοιες οντότητες είναι κυρίως οι εταιρείες των οποίων οι τίτλοι (μετοχές και ομόλογα) διαπραγματεύονται σε οργανωμένες κεφαλαιαγορές, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, η ανάγκη εφαρμογής των κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης συνδέεται άμεσα με τις απαιτήσεις του νομικού και κανονιστικού πλαισίου εποπτείας των οντοτήτων δημόσιου συμφέροντος λόγω της συστημικής σημαντικότητάς τους.

Ωστόσο, έχει αρχίσει να διαφαίνεται έντονα και η ανάγκη εφαρμογής περισσότερο αυστηρών κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης και από τις οντότητες οι οποίες δεν ανήκουν στην προηγούμενη κατηγορία. Στις επιχειρήσεις αυτές, η ανάγκη εφαρμογής κανόνων εταιρικής διακυβέρνησης συνδέεται κυρίως με τις προδιαγραφές που κυρίως τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα απαιτούν να πληρούνται, προκειμένου να τις δανειοδοτήσουν.

Το πρόγραμμα παρουσιάζεται σε τρία σκέλη.

Το **πρώτο** εξηγεί την εταιρική διακυβέρνηση και το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το **δεύτερο** σκέλος εστιάζει στην εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών στην ανάπτυξη ενός επαρκούς μοντέλου εταιρικής διακυβέρνησης, αλλά επεκτείνεται και στην παρουσίαση των βασικών αρχών ενός συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

Τέλος, στο πλαίσιο του **τρίτου** σκέλους παρουσιάζονται οι βασικές λειτουργίες ενός συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης.

Κατά την ανάπτυξη του προγράμματος θα προσδιοριστούν εννοιολογικά και θα περιγραφούν θέματα εταιρικής διακυβέρνησης που εστιάζουν:

(α) στην επεξήγηση της εταιρικής διακυβέρνησης και της σημασίας της για τη σύγχρονη επιχείρηση, και ειδικά όταν αυτή εντάσσεται στην κατηγορία των οντοτήτων του δημόσιου συμφέροντος,

(β) στην παρουσίαση των απαιτήσεων του υφιστάμενου νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου στην Ελλάδα και κατ' επέκταση στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

(γ) στην προσέγγιση του σχεδιασμού ενός επαρκούς και αποδεκτού μοντέλου εταιρικής διακυβέρνησης σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές, όπως αυτές διαμορφώνονται από γενικά αποδεκτούς κώδικες εταιρικής διακυβέρνησης (ΟΟΣΑ, ΣΕΒ),

(δ) στις βασικές αρχές ανάπτυξης ενός συστήματος εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με την προσέγγιση του Κύβου του COSO,

(ε) στις βασικές λειτουργίες του διοικητικού συμβουλίου και των ανεξάρτητων επιτροπών,

(στ) στην παρουσίαση των ανεξάρτητων λειτουργιών του εσωτερικού ελέγχου, της διαχείρισης κινδύνων και της κανονιστικής συμμόρφωσης.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της λειτουργίας της επιτροπής ελέγχου, θα συζητηθεί και η διάδραση του εσωτερικού ελέγχου και του ανεξάρτητου ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε:

- ▶ Στελέχη μονάδων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων εταιρειών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, ασφαλιστικών επιχειρήσεων.
- ▶ Στελέχη οργανισμών του δημοσίου τομέα και δήμων, και στελέχη της κεντρικής διοίκησης που εμπλέκονται στον εσωτερικό έλεγχο και την εταιρική διακυβέρνηση.
- ▶ Συμβούλους διοίκησης εταιρειών και δημόσιων οργανισμών.
- ▶ Νομικούς συμβούλους εταιρειών και έμμισθους δικηγόρους.
- ▶ Πτυχιούχους οικονομικών σχολών οι οποίοι ενδιαφέρονται να απασχοληθούν σε μονάδες εσωτερικού ελέγχου ή οικονομικές διευθύνσεις.

- ▶ Πτυχιούχους νομικών σχολών που ενδιαφέρονται να ασχοληθούν με το δίκαιο των εταιρειών.
- ▶ Στελέχη εταιρειών και δημόσιων οργανισμών που ενδιαφέρονται ή πρόκειται να συμμετάσχουν σε διοικητικά συμβούλια ή ανεξάρτητες επιτροπές εταιρειών ή οργανισμών δημοσίου.
- ▶ Ορκωτούς ελεγκτές - λογιστές.
- ▶ Εσωτερικούς ελεγκτές

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής
- ▶ απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «*αυτονομία*», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικώς με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να προσκομίσει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **3 Θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΜΑΘΗΜΑ: Θεωρητική Προσέγγιση - Νομικό και Κανονιστικό Πλαίσιο

Διδακτική Ενότητα 1: Εισαγωγή: Η Έννοια της Εταιρικής Διακυβέρνησης και η Θεωρητική της Προσέγγιση

Διδακτική Ενότητα 2: Ιστορική Αναδρομή

Διδακτική Ενότητα 3: Η Οικονομική Προσέγγιση και το Agency Theory

Διδακτική Ενότητα 4: Το Μονιστικό και το Δυαδικό Σύστημα

Διδακτική Ενότητα 5: Το Νομικό Πλαίσιο στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Διδακτική Ενότητα 6: Το Νομικό Πλαίσιο στην Ελλάδα

ΜΑΘΗΜΑ: Αρχές Ανάπτυξης Μοντέλου Εταιρικής Διακυβέρνησης

Διδακτική Ενότητα 1: Οι Βασικές Αρχές ενός Μοντέλου Εταιρικής Διακυβέρνησης

Διδακτική Ενότητα 2: Κώδικες Εταιρικής Διακυβέρνησης

Διδακτική Ενότητα 3: Το Διοικητικό Συμβούλιο

Διδακτική Ενότητα 4: Οι Ανεξάρτητες Επιτροπές

Διδακτική Ενότητα 5: Οι Ανεξάρτητες Λειτουργίες

Διδακτική Ενότητα 6: Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με την Προσέγγιση COSO

ΜΑΘΗΜΑ: Βασικές Λειτουργίες Ανεξάρτητων Επιτροπών και Μονάδων

Διδακτική Ενότητα 1: Η Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου

Διδακτική Ενότητα 2: Η Λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου και η Διάδραση των Ελέγχων

Διδακτική Ενότητα 3: Η Λειτουργία της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων

Διδακτική Ενότητα 4: Η Λειτουργία της Επιτροπής Αμοιβών και Υποψηφιοτήτων

Διδακτική Ενότητα 5: Η Λειτουργία της Ανεξάρτητης Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Διδακτική Ενότητα 6: Η Λειτουργία της Ανεξάρτητης Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων

Διδακτική Ενότητα 7: Η Λειτουργία της Ανεξάρτητης Μονάδας Κανονιστικής Συμμόρφωσης